

Hing elu ja surma vahel

Gayle Forman „Kui ma jään“
Pegasus 2014

„Kuula mind,“ alustab ta teraval mettsel häälel. Teen nüüd silmad lahti. Tõusen nii sirgelt istuli, kui suudan. Ja kuulan „Jää.“ Kas tõelise armastuse palve suudab tüdruku äratada surmasuust? Teosega „Kui ma jään“ pakub autor mõtteainet elu väärtustamisest. Tuleb kinni hoida sellest, mis meile antud on.

Gayle Forman on 1970. aastal Ameerikas sündinud kirjanik. Tema üheks lemmiktegevuseks on reisimine, mis on suuresti laiendanud naise silmaringi. Kirjandus on Formanit huvitanud juba lapsest saadik. Professionaalsemal tasemel hakkas ta sellega tegelema pärast ülikooli, kui temast sai ajakirjanik. Huvi ilukirjanduslike teoste loomise vastu tekkis tal veidi hiljem. Peamisteks põhjusteks olid igavus, vaesus ja eskapism. Viimane ilmnes ka selles teoses.

Päeval, mis algab nagu iga teinegi, on Mial olemas kõik hetkeni, mil leiab aset ülitraagiline juhtum. Elu ja surma, õnneliku mineviku ning tumeda tuleviku vahele lõksu jäädes peab tüdruk langetama elu tähtsaima otsuse. „Kui ma jään“ on haarav romantiline romaan, mis kätkeb endas samaaegselt traagilist ja lootusrikast lugu mälestustest, muusikast, elust, surmast ja armastusest. Reaalsuses on peamiseks tegevuspaigaks haigla, kuid pool raamatust kätkeb Mia silmade läbi välja toodud minevikusündmusi. Teos on üsnagi hiljuti avaldatud, mistõttu kiirgab selles tänapäeva noortepärasust. Peategelasteks on klassikalise muusika armastaja Mia ning rokitäht Adam, kes seikleavad pöörases armastuses. Tüdruku elus on oluline tema perekond. Ema, isa ning väikevend Teddy toovad igasse tema päeva rõõmu ning elutahet. Mia hoolib väga oma parimast sõbrannast, Liz on alati temaga, nii heas kui halvast. Teismelisel on head suhted ka oma vanavanematega. Nad suhtuvad neidu kui oma tütresse.

Raamatu algul toimub ülitraagiline õnnetus, mis vallandab suure probleemide keerise. Mia satub kohe koomasse, jäädes lõksu kahe dimensiooni vahele. Samal ajal, kui tema keha lebab intensiivraviosakonnas kriitilises seisundis, näeb tüdruku hing kõike toimuvat kõrvalt. Teos püüab meie mõtteid suunata elu väärtustamisele. Keegi ei tea, mida toob endaga kaasa iga järgnev päev. Tuleb hoolida oma lähedastest ning hinnata seda vähimatki õnneraasu, mis on meile antud.

See raamat väärrib tähelepanu ning tunnustamist. Teose muudab eriliseks selle põhimõte: tunne vähimastki rõõmu. Eestlased on üpriski külma iseloomuga rahvus, seetõttu on see raamat ideaalne viis meile meenutada, et nii mõneski asjas võiks oma suhtumist muuta. Teos sobib hästi ka muusikutele. Selles oli rohkesti juttu nii klassikalisest kui ka rokkmuusikast. Mulle isiklikult oli see võõras, kuna muutis kohati teose mõistmise keerulisemaks, aga samas oli see üpriski hariv ning õpetas mulle mõndagi uut muusika kohta. Igal juhul oli raamat lugemist väärt ning pani mind mõtlema iseenda elu põhimõtetele.